

1 års-reglen for § 3- arealer gælder også ved misligholdelse af dræn

Natur- og Miljøklagenævnet har truffet afgørelse om, at den særlige 1 års-regel gælder ved ophør af MVJ-aftale, selv om den pågældende naturtype er dannet i forbindelse med misligholdelse af dræn.

NMK-510-00398, 13. juni 2013

Det blev i den pågældende sag lagt til grund:

1. Det er ubestridt, at arealet opfylder de biologiske kriterier mv., som er en forudsætning for at mosen er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3
2. Det er ubestridt, at arealet ved aftalens ikrafttrædelse ikke var omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3.
3. Det er ubestridt, at mosen er opstået på grund af manglende vedligeholdelse af dræn i tilsagnsperioden.

Det fremgår af sagen, at Natur- og Miljøklagenævnet i formandsafgørelsen af 21. december 2011 (NMK-510-00039) om hjemvisning af sagen til fornyet behandling i Helsingør Kommune har anført: "*Hvad angår undtagelsesreglen i naturtypebekendtgørelsens § 2 bemærkes, at manglende dræning af arealet - der kan have medvirket til at arealet kan have udviklet sig til § 3 beskyttet natur - ikke efter det der er forelagt nævnet kan anses som en følge af en særlig driftsform i henhold til aftale med en offentlig myndighed (MVJ-aftale). Det omhandlede areal er derfor ikke undtaget fra naturbeskyttelseslovens § 3 som følge af reglen i naturtypebekendtgørelsens § 2*".

Lodsejer gjorde, da kommunen fastholdt registreringen, gældende, at han i overensstemmelse med en indgået 10-årig aftale om miljøvenlige jordbrugsforanstaltninger (MVJ-aftale) skal kunne genopdyrke området efter udløbet af aftalen, og at mosen således er undtaget fra § 3-beskyttelse i medfør af naturtypebekendtgørelsens § 2, stk. 1. Lodsejer er uforstående overfor, at man, når man indgår en aftale med det offentlige om særlig pleje af et område til gavn for flora og fauna, risikerer at få området udpeget som § 3-natur, fordi man har prioriteret sine sparsomme ressourcer til vedligeholdelse af dræn andre steder, hvor det giver en indtægt for ejendommen.

Natur- og Miljøklagenævnet når ved den fornyede sagsbehandling, der sker i det læge nævn, frem til:

Der fremgår ikke noget direkte om dræn eller vedligeholdelse af dræn af MVJ-aftalen. Mosen kan således ikke siges at være dannet på grund af et direkte krav formuleret i forbindelse med den aftalte driftsform (ekstensiv drift som græsnings-/naturareal med plantedække m.v.). På den anden side må det lægges til grund, at lodsejer ikke på baggrund af den aftalte driftsform har haft noget incitament til at vedligeholde dræn på arealet i aftaleperioden.

Nævnet vurderer, at man vil kunne se den manglende vedligeholdelse af dræn på arealet som et driftsmæssigt tiltag, der har fundet sted som følge af, at der er indgået aftale med en offentlig myndighed (MVJ-aftalen), om en særlig driftsform på arealet - uanset, at der ikke står noget om dræning i MVJ-aftalen.

Nævnet fortolker den manglende vedligeholdelse af dræn på arealet i den konkrete sag som værende en konsekvens af en ekstensiv driftsform forbundet med den aftale, der er indgået med en offentlig myndighed.

Nævnet vurderer, at denne sag adskiller sig fra naturklagenævnets tidligere afgørelse (J.nr. 03-131/200-0001) - da dræning af arealet på lige fod med gødsugning, slåning, og jordbearbejdning er et jordbrugs- og driftmæssigt tiltag, man som lodsejer kan regulere i sin drift. Hermed mener nævnet ikke, at man kan sidestille dræning/misvedligeholdelse af dræn i denne sag med en utæthed på et rørlagt kommunevandløb

Der står i afgørelsen at Dansk Landbrugsrådgivning, Landscentret, i 2008 har udtalt, at manglende vedligeholdelse af dræn på braklægningsarealer kan medføre, at et område bliver omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3. Kommunen har i forbindelse med sagen indsendt en kopi af udtalelsen, hvoraf

det fremgår at udtalelsen har ligget på Landscentrets hjemmeside i 2010. Nævnet har imidlertid ikke kunnet finde denne udtalelse, da den ikke længere er tilgængelig på Landscentrets hjemmeside.

Dansk Landbrugsrådgivning, Landscentret, lagde i december 2008 følgende en meddelelse på LandbrugsInfo om forskellig lovgivning i forbindelse med ophør af den obligatoriske braklægningsordning, [se](#), som stadig ligger på LandbrugsInfo.

Det fremgår af denne meddelelse:

Nedbrudt rørledning

Det kan f.eks. ske ved manglende vedligeholdelse eller ødelæggelse af dræn. Herved kan et areal blive mere vådt og i perioder stå under vand. Hvis der som følge heraf dannes en naturlig sø, uden at dette er en følge af braklægningen, vil søen ikke være omfattet af 1 års reglen ifølge en [afgørelse fra Naturklagenævnet fra 2005](#).

I tilfælde af manglende vedligeholdelse i en årrække af dræn og grøfter kan en udpegning muligvis ske til trods for 1 års reglen, såfremt det ikke er braklægningen, der er årsag til tilstandsændringen, men derimod den manglende vedligeholdelse af dræn. Konsekvenserne af afvandingsforholdene skal vurderes konkret og ovennævnte afgørelse om søen kan ikke direkte overføres til andre naturtyper. Det bør vurderes meget konkret, da reduceret vedligeholdelse af dræn i brakperioden ikke uden videre bør lægges til grund for indtrådt § 3 status og at 1 års reglen ikke er gældende. Den grundlæggende årsag til reduceret vedligeholdelse af dræn kan netop være braklægning, idet afvandingsforholdene blot skal være tilstrækkeligt gode til at arealerne har været berettigede til EU-støtte. Karakteren af manglende eller reduceret vedligeholdelse af afvandingsforholdene bør derfor vurderes konkret. Det kan ligeledes blive relevant at vurdere et evt. erstatningskrav i forhold til en anden part, der måtte have misligholdt sine forpligtelser.

Formuleringen fra 2008 passer således meget godt med den afgørelse, som Natur- og Miljøklagenævnet nu er kommet frem til.